

თბილისი. Редакция «Мшак»

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր բառին 2 կօպէկ:

սի վրա և ձեռքերով գրկել էր իր ծնկները: Նը-
րա հայացքը մորթված կերպով յածում էր սննեա-
կի չուրջը: Իմ բարեկամը հենց նոյն բուպեում
դուռն էր եկել այնտեղից, — կինս հազած ունէր
կանաչ թիկնոցը, և գրեթէ իր հիւրի հասն էր
բուրում իրանից: Եւ պարտաբար էի բարկամալով
բայց միայն թափ տուէ ձեռքս: Այնու ղիւր է գա-
լայ ինձ իր նոյն զիւրի մէջ. ես համարում եմ
նրա ձեռքերը, սկսում եմ հարթել մորթը նրա
թիկնոցի վրա: Յանկարծ նա գցում է իմ վրա մի
հայացք, մի առանձին ինձ անծանօթ հայացք.—
զարմանալի բան:—Այլ ես այսպէս ապրել չէ կա-
րելի:—ասում է նա բոլորովին անապահով կեր-
պով: Նրա ձայնը խեղդվեցաւ, բայց իրան զօռ-
էր տալիս, որպէս զի բարձր խօսէ:—Ի՞նչ է պա-
տահել քեզ հետ:—Գու միայն գիշերը միտ ես բե-
րում ինձ,—բացայտանում է նա, — աւելի քո սե-
րունակներին ետեկցել ես ճնակում, իսկ ես—ես ո՛ր
եմ պահանջում:—Այր: Բայց միթէ ես չեմ սի-
րում քեզ:—Ոչ:—Եստուով է ձեռն վրա և հայդե-
լս յոռնում եմ նրան ամբողջ գիշերը, որոնում
եմ և հետեւեալ օրը: Գիշերը վերադառնում եմ
տուն: Նրա մահճակալը զրած էր երեխաների սե-
նեակում, ես ջնտում եմ մէն-միայնակ: Ինձ պէտ-
էր թոյլ չը տալ այդ, պէտք էր հարկադրել նրան
բայց ես չստ ապարտ էի, ամածեցի, թէ այդպէ-
ն էլ կանցնի: Այսպար ի՜նչ եմ մեր կնիքները: Այ-
եւ ճանաչում էի գաւառական դատաբանի
ծառայողի: Նրա կենը նամակ է ստանում
գնդապետից:—Այդ ի՜նչ է ձեռքումը, սիրելիս:—
Առնում է նամակը, կարդում է և իսկզմ ծեծու

սպիտակ ատամների մօտ սկսում են չրթոնք-
րը շարժվել, յետոյ ցնցվում են թշեբրը, և, վեր-
սպէս, ամբողջ երեսը ուղարկւթխամբ ծիծաղում
—Ի՜նչ բանի վրա ես ծիծաղում դու։ Այնպէս,
ծաղում եմ։ Ո՛րդում ես, թէ ոչ։ Լաւ է բաժ-
նը ճաղարի մօրթուց, սպիտակ, որպէս կաթի-
անկարծ կանգնում է նա, ուղղում է իր կիտա-
շաղթները և մէջքակալով պնդում է իր շա-
ւիտը։ Ոչ, պատասխանում է նա, եթէ դուք կա-
նում եք մի բան ընծայել ինձ, թող դու լինի
ոծաթադոյն մաղոյ։ Ո՞րպիսի արծաթադոյն։
յնպիսի, որպիսին հագնում ես աղաները։ Ես
այն նայում եմ նրա * վրա։ Կտականութիւնը
յնպէս ուրախ և պայծառ կերպով փայլում էր
ես երեսի վրա, ինչպէս անմեղութիւնը։ Նա
պիպաւում էր իր սիրտը, իր ցանկութիւնները
յնպէս անգիտակցաբար, որպէս երբ համարեցի-
կը լինէր մի սուրբ պատկեր։ Սպասող չէ
որ ոչ սկզբունք, ոչ զաղափար և ոչ էլ դրանց
մանկը։ Նա պիտի միայն բազէին յատուկ
որոշականութիւն, և միայն անտատի օրէնքները
օրտոտնութեան մասին տեղեկութիւն հունդի-
ն քննցի նրա համար Լեմբերդից... դուք ան-
շուտ կը ծիծաղեք... Ես սիրահարկեցայ այդ
ոչ վրա։ Կա մի այնպիսի բուման էր, որպիսին
տուով չես գտնի։ Նա իսկոյն յայտնվում էր
նոց որ լուսւմ էր հրացանի ձայնը։ Ես անսրում
նրա զլինի մաղբը իմ մատներով և լուսնում
նրա ոտները ծածուրելով հովանաւորված գետա-
մէջ, իսկ նա ճուր էր չաղ տալիս իմ երեսին։

պատճառով Սերբիոյ մէջ զինու զործարաններ պահող հրէաներին որոշ ժամանակամիջոց կը արգիլ իրանց զործերը վերջացնելու և զործարանները ուրիշներին յանձնելու համար:

ՄՈՍԿՎԱ, 14 օգոստոսի: Երէկ ուղևորվեցաւ Ղարիմ Մեծ իշխան Կոնստանտին Նիկոլաևիչ:

ԼՕՆԴՈՆ, 14 օգոստոսի: Երէկ փակվեցաւ պարլամենտը զահական ճառով, որի մէջ ի միջի այլոց յայտնվում է պետութիւնների համաձայնութիւնը Դուռայ գետի վրա նաւագնացութեան հարցի մասին, համոզմունք է յայտնվում Մաղազասկար կղզի վրա Ֆրանսիայի հետ ծագած տարաձայնութեան ոչնչացնելու մասին և մատնացոյց է անվում Եւրանիայի մէջ կալուածական յանցանքների պակասելու վրա: Երկրպագող վերաբերութեամբ ճառի մէջ յիշված է վարչական վերակազմութեան աշխուրթիւնը, բայց ոչինչ չէ ասված զրաւման ժամանակամիջոցի մասին:

ՓԱՐԻԶ, 14 օգոստոսի: Պաշտօնական հաղորդութիւն. Ֆրանսիական նաւատորմը ուղևորվեց ամրոցը և բաւարարները Գուէ գետի բերանի մօտ, որ ծածկում է Անամի մայրաքաղաքը ծովի կողմից: Թշնամու կորուստները նշանաւոր են: Ֆրանսիական ծովայինը համաձայնվեց զաղարկել նաւատորմական զործողութիւնները և հաւատարմատար ուղարկեց Գուէ բանակցելու համար: Անամի ափերի տարածութեան պատճառով պաշարումն սահմանափակված է Գուէ գետի բերանով և կարմիր գետով: Տուրսինց ուղարկում են Կոնստանտին Գարաշաւ մի բաւարարի հետեակ զորքեր և արտիլերիական մի բաւարար:

ԲԵՐԼԻՆ, 14 օգոստոսի: Երէկ Բաբելսբերգ ամրոցի մէջ կայացր Վիլհելմ ճաշ տուց, որին հրաւիրված էին Մոսկուայի զինուորահամագնացութեան Գլխավոր օլով և ուսաց զինուորական հաւատարմատար իշխան Գլխավորով:

ԱՆԼԻՍՏԱՆԴՈՒԼ, 14 օգոստոսի: Թուրքան նկատելի կերպով թուլանում է. վերջին օրերի ընթացքում ամրոցը Երկրպագողի մէջ մնում 267 հոգի:

ՎԻԵՆՆԱ, 14 օգոստոսի: Կայսրը այցելեց Բուսիական թագաւորին, որի պատուին պալատի մէջ երէկ հանդիսարո ճաշ կար:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 12 օգոստոսի: Պետական բանկի 5% տոմսակը առաջին շրջանի արժէ 95 ր. 75 Կ., երկրորդ 94 ր. 12 Կ., երրորդ 94 ր. 50 Կ., չորրորդ 94 ր., հինգերորդ 94 ր. 25 Կ., ներքին 5% տոմսակը փոխառութեան տոմսակը արժէ 216 ր., երկրորդ 211 ր. 25 Կ., արեւելեան տոմսակը փոխառութեան տոմսակը արժէ 92 ր. 25 Կ., երկրորդ 92 ր. 12 Կ., երրորդ 92 ր. 25 Կ., ոսկի 8 ր. 32 Կ.: Ռուսաց 1 լուր Լոնդոնի վրա արժէ 23¹/₈ պէս, ուսաց 100 ր. Համբուրգի վրա 203¹/₂ մարկ, փարիզի վրա 251 Ֆրանկ: Բորսայի տրամագրութիւնը աւելի լաւ է:

Կառավարութեան յանձնված է գլխաւոր շտաբի հրամանատար զենեքալ-ադելտանտ Օրբու-չեվին: Ներքին զործերի միւսիստրի կանցելարի կառավարիչ Վ. Օեիկով արձակված է իր պաշտօնից և նշանակված է միւսիստրու-թեան վիճակագրական խորհուրդի անդամ:

ՓԱՐԻԶ, 13 օգոստոսի: Հանրապետական լրագիրները յարգանքով են խօսում հանգուցեալ կոմս Շամբորի ազնիւ բնաւորութեան մասին, իսկ միապետական լրագիրները սե շրջանակներով հրատարակվեցան, բայց դեռ ևս չեն խօսում այդ անցքի հետեանքների մասին: Պաշտօնական տեղեկութիւն է ստացված Ֆրանսիոյ մօտ եղած կուի մասին. 1800 Ֆրանսիացիք 14 թընդանօթներով արշաւանք զործեցին Խանօյց: Ձախ թեւը ամրոցը օր կուելուց յետոյ երեկոյան վերադարձաւ Խանօի, կենտրոնը դիշերից վերցրած զիւրքերի վրա և առաւօտը յետ դարձաւ Խանօի, իսկ աջ թեւը գրաւեց ամրացած զիւրքերը, որոնց Ֆրանսիացիները մտադիր են պաշտպանել: Թշնամին մաքրեց իր զիւրքերը և յետ քաշվեցաւ Զօնտոյ:

ՓԱՐԻԶ, 14 օգոստոսի: Հանրապետական լրագիրները կոմս Շամբորի մահուանը քաղաքական ոչինչ նշանակութիւն չեն տալիս և կարծում են, որ այդ մահը վերջնական հարուած հասցրեց միապետութեանը և ամրացրեց հանրապետութիւնը: Իսկ միապետական մամուլը ընդհակառակը համոզված է, որ շուտով յաղթող կը հանդիսանայ միապետական սկզբունքը և ասում է, որ կոմս Շամբորի մահը կը միացնէ բոլոր միապետականներին: «Gaulois» լրագիրը հաւատացնում է, որ փարիզի կոմսը պաշտօնապէս կը յայտնէ իրան Ֆրանսիական դահ ահեկալով: Երէկ Վանդէյի և Ներքին Լուսարայի գլխաւոր խորհուրդները փակեցին իրանց նիստերը սուգի պատճառով:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 14 օգոստոսի: Մեծ Իշխան Միխայիլ Միխայլովիչ երէկ ուղևորվեցաւ Շվեյցրիա: Երէկ վերադարձաւ արտասահմանից ծովային միւսիստրութեան կառավարիչը: Շուտով կը սկսեն տաճարի կառուցումն ի յիշատակ ի Տէր Հանգուցեալ Կայսր Ալեքսանդր II-ի և այդ պատճառով եղեւնագործութեան տեղը կառուցած մատուռը տեղափոխեցին Սկատերիներան ջրանցքի միւս կողմը: Պատերազմական միւսիստրի առաջնութիւնը լաւ է, բիւլետենների հրատարակութիւնը դարձրեցրած է: «Новое Время» լրագիրը հաղորդում է, որ 1835 թուականի Բարձրագոյն հրամանի վրա հիմնված օրերումն կայացած սենատի վճռի

կրքերի հետ: Երբ որ նա ման էր գալիս, այդ միջոցին նրա շարժումները մէջ երեւում էր մի առանձին անբնական շտապողութիւն: Քնի մէջ յանկարծ աղաղակում էր նա. ցերեկով ծնունդ էր ծառաներին և երեխաներին: Բայց ասում, արան ամեն բան, ինչպէս որ կամենում ես, բայց մտածում եմ, որ մեր կինը պէտք է գոհ լինի մեր արածից: Մեղ մօտ ամուսին այլը չէ վայելում այսպիսի արտօնութիւնը, այլ և կին հաւասար իրաւունք ունեն: Երէկ ցանկանում ես, կարող ես գոհել մի որ և ինչ օղիվաճառ կնոջ ծնօտը, բայց դրա համար էլ պէտք է համբերես, եթէ քո կնոջը հաճել է, որ նրա շուրջը քնուկ-կնուկ երեխաները: Միւսիստրովի քո սիրած կնոջ զրկում, բայց մի և նոյն ժամանակ լուռ կաց, եթէ քո կինը զրկում է մի ուրիշին: Այդ պատճառով, ես իրաւունք ունեմ արդեօք նախատելու նրան: Ո՛չ:—Ես հեռացաւ և անցուկարձ էի առնում կնոջս սենեակի դռան առջև: Իմ բոլոր զգացմունքները համարեալ թէ մտած էին այդ բոլորում: Ամեն ինչ ինձանում անշարժ էր, հանդարտ էր, բոլորովին հանդարտ էր: Ես միայն անդարտ ասում էի ինձ. միթէ դու մի և նոյնը չէիր անում: Գու իրաւունք չունես, իրաւունք չունես իմանալու նրան:

Երբ որ նա ման էր գալիս, այդ միջոցին նրա շարժումները մէջ երեւում էր մի առանձին անբնական շտապողութիւն: Քնի մէջ յանկարծ աղաղակում էր նա. ցերեկով ծնունդ էր ծառաներին և երեխաներին: Բայց ասում, արան ամեն բան, ինչպէս որ կամենում ես, բայց մտածում եմ, որ մեր կինը պէտք է գոհ լինի մեր արածից: Մեղ մօտ ամուսին այլը չէ վայելում այսպիսի արտօնութիւնը, այլ և կին հաւասար իրաւունք ունեն: Երէկ ցանկանում ես, կարող ես գոհել մի որ և ինչ օղիվաճառ կնոջ ծնօտը, բայց դրա համար էլ պէտք է համբերես, եթէ քո կնոջը հաճել է, որ նրա շուրջը քնուկ-կնուկ երեխաները: Միւսիստրովի քո սիրած կնոջ զրկում, բայց մի և նոյն ժամանակ լուռ կաց, եթէ քո կինը զրկում է մի ուրիշին: Այդ պատճառով, ես իրաւունք ունեմ արդեօք նախատելու նրան: Ո՛չ:—Ես հեռացաւ և անցուկարձ էի առնում կնոջս սենեակի դռան առջև: Իմ բոլոր զգացմունքները համարեալ թէ մտած էին այդ բոլորում: Ամեն ինչ ինձանում անշարժ էր, հանդարտ էր, բոլորովին հանդարտ էր: Ես միայն անդարտ ասում էի ինձ. միթէ դու մի և նոյնը չէիր անում: Գու իրաւունք չունես, իրաւունք չունես իմանալու նրան:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ
ՀԻՍՏՈՒՍՏՈՒՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԻՑ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 11 օգոստոսի: Լրագիրները հաղորդում են, որ ճանապարհների հաղորդակցութեան միւսիստրութեան մասնաւորութիւնը, որոնք քննում էին կոմս Բաւարիայի երկաթուղիական նախագիծը, բուրժուականները համար ընդհանուր խնայողութեան մոյցները ներկայումս անկարելի համարեցին և կարծիք յայտնեցին, որ այդպէս երկաթուղիական բարձր խորհուրդի հիմնելու դէմ, ասելով, որ այդպիսի խորհուրդի գոյութիւնը աւելի կը թուլացնէ կառավարութեան ազդեցութիւնը երկաթուղիական ձեւնարկողների վրա:

ԿՍԻՆՈՒՆ, 11 օգոստոսի: Վերջին օրերի ընթացքում խօլերայից մեռան Կայերէի մէջ 1 և նահանգներում 131 հոգի:

ՆԻՃՆԻ-ՆՕՎԳՈՐՈՒ, 11 օգոստոսի: Այստեղ հասաւ Մեծ Իշխան Նիկոլայ Նիկոլաևիչ Աւագը, ոգևորութեամբ ընդունվեցաւ, նայեց զօրքերին և կուղևորվի ուրիշ վայր:

ԼՕՆԴՈՆ, 11 օգոստոսի: Տօնկնից հաղորդում են, որ Ֆուկայի մօտ, Խանօյց 7 միլոն հեռաւորութեամբ, օգոստոսի 3-ին Ֆրանսիացիները յարձակվեցան անամացիներին վրա: Ֆրանսիացիները յետ քաշվեցան, կորցնելով 17 մարդ և 70 վիրաւոր-վածներ:

ՓԱՐԻԶ, 11 օգոստոսի: Այստեղի լրագիրները բողբոմ են «Nord Deut. Allg. Zeitung» լրագրի յօդուածի դէմ և ասում են, որ դա մի բամբասանք է, որի

նպատակն է սարսափեցնել հասարակական կարծիքը: «Siecle» հաղորդում է, որ Ֆրանսիան խաղաղութիւն է ցանկանում, բայց նա բաւական զօրքեր ունի անհիմն սպառնալիքները արհամարհելու համար:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 12 օգոստոսի: Վատ լուրեր են ստացված Տուրքենիյի առողջութեան մասին: Անդադար շարունակվում են տանջող ցուրտ կուրծքի և ստամոքսի մէջ: Հիւանդը, որ սաստիկ լղարել է, միշտ մահուան վրա է մտածում: Լրագիրները հաղորդում են, որ պետական խորհուրդին առաջարկվեցաւ ճանապարհների հաղորդակցութեան միւսիստրի նախագիծը առեւտրական մեծ կենտրոններում տեղական երկաթուղիական մասնաժողովներ հիմնելու մասին:

ՓԱՐԻԶ, 12 օգոստոսի: Այստեղի լրագիրները դեռ ևս քննում են «Nord. Deut. Allg. Zeitung» լրագրի յօդուածը և ասում են, որ ոչ մի անցք Ֆրանսիայի մէջ չէ արդարացնում այդպիսի յօդուածի տպագրութիւնը: «National» լրագիրը հաղորդում է, որ պատերազմական միւսիստրութիւնը դիտաւորութիւն չունի զօրքերի փորձական մոբիլիզացիա անել: Պաշտօնական «Temps» լրագիրը կարծում է, որ իշխան Բիւսարի, չափազանցեցնելով Ֆրանսիայի զինուորութիւնը, ձգտում է ստանալ դեր-մանական պարզամետի համաձայնութիւնը զինուորական նոր ծախսերի համար:

ՍՕՖԻԱ, 12 օգոստոսի: Այստեղ հասաւ Ռուսաստանի ներկայացուցիչ Եօնին:

ՎԻԵՆՆԱ, 12 օգոստոսի: Սերբիական թագաւորը շնորհեց աւստրո-ունգարական արտաքին գործերի միւսիստրին սերբական Սպիտակ արծուի ամենաբարձր շքանշանը:

ՖՐՈՍԿՈՐՏ, 13 օգոստոսի: Կոմս Շամբոր վախճանվեցաւ: Թաղումը կը լինի Գորիցա-յում մի շաբաթից յետոյ: Հանգուցեալը մինչև վերջին բոլոր պահպանեց զիւրակ-յութիւնը:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 13 օգոստոսի: Երէկ Նոյցա Կայսերական Մեծութիւնները Ս. Պետերբուրգում էին, որտեղ թագաւորը բարեհաճեց այցելել պատերազմական միւսիստրին: Պատերազմական միւսիստրը ուղևորվում է արտասահման բժշկվելու համար: Միւսիստրի պաշտօնավարութիւնը ժամանա-

կարգապահ յանձնված է գլխաւոր շտաբի հրամանատար զենեքալ-ադելտանտ Օրբու-չեվին: Ներքին զործերի միւսիստրի կանցելարի կառավարիչ Վ. Օեիկով արձակված է իր պաշտօնից և նշանակված է միւսիստրութեան վիճակագրական խորհուրդի անդամ:

ՓԱՐԻԶ, 13 օգոստոսի: Հանրապետական լրագիրները յարգանքով են խօսում հանգուցեալ կոմս Շամբորի ազնիւ բնաւորութեան մասին, իսկ միապետական լրագիրները սե շրջանակներով հրատարակվեցան, բայց դեռ ևս չեն խօսում այդ անցքի հետեանքների մասին: Պաշտօնական տեղեկութիւն է ստացված Ֆրանսիոյ մօտ եղած կուի մասին. 1800 Ֆրանսիացիք 14 թընդանօթներով արշաւանք զործեցին Խանօյց: Ձախ թեւը ամրոցը օր կուելուց յետոյ երեկոյան վերադարձաւ Խանօի, կենտրոնը դիշերից վերցրած զիւրքերի վրա և առաւօտը յետ դարձաւ Խանօի, իսկ աջ թեւը գրաւեց ամրացած զիւրքերը, որոնց Ֆրանսիացիները մտադիր են պաշտպանել: Թշնամին մաքրեց իր զիւրքերը և յետ քաշվեցաւ Զօնտոյ:

ՓԱՐԻԶ, 14 օգոստոսի: Հանրապետական լրագիրները կոմս Շամբորի մահուանը քաղաքական ոչինչ նշանակութիւն չեն տալիս և կարծում են, որ այդ մահը վերջնական հարուած հասցրեց միապետութեանը և ամրացրեց հանրապետութիւնը: Իսկ միապետական մամուլը ընդհակառակը համոզված է, որ շուտով յաղթող կը հանդիսանայ միապետական սկզբունքը և ասում է, որ կոմս Շամբորի մահը կը միացնէ բոլոր միապետականներին: «Gaulois» լրագիրը հաւատացնում է, որ փարիզի կոմսը պաշտօնապէս կը յայտնէ իրան Ֆրանսիական դահ ահեկալով: Երէկ Վանդէյի և Ներքին Լուսարայի գլխաւոր խորհուրդները փակեցին իրանց նիստերը սուգի պատճառով:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 14 օգոստոսի: Մեծ Իշխան Միխայիլ Միխայլովիչ երէկ ուղևորվեցաւ Շվեյցրիա: Երէկ վերադարձաւ արտասահմանից ծովային միւսիստրութեան կառավարիչը: Շուտով կը սկսեն տաճարի կառուցումն ի յիշատակ ի Տէր Հանգուցեալ Կայսր Ալեքսանդր II-ի և այդ պատճառով եղեւնագործութեան տեղը կառուցած մատուռը տեղափոխեցին Սկատերիներան ջրանցքի միւս կողմը: Պատերազմական միւսիստրի առաջնութիւնը լաւ է, բիւլետենների հրատարակութիւնը դարձրեցրած է: «Новое Время» լրագիրը հաղորդում է, որ 1835 թուականի Բարձրագոյն հրամանի վրա հիմնված օրերումն կայացած սենատի վճռի

կրքերի հետ: Երբ որ նա ման էր գալիս, այդ միջոցին նրա շարժումները մէջ երեւում էր մի առանձին անբնական շտապողութիւն: Քնի մէջ յանկարծ աղաղակում էր նա. ցերեկով ծնունդ էր ծառաներին և երեխաներին: Բայց ասում, արան ամեն բան, ինչպէս որ կամենում ես, բայց մտածում եմ, որ մեր կինը պէտք է գոհ լինի մեր արածից: Մեղ մօտ ամուսին այլը չէ վայելում այսպիսի արտօնութիւնը, այլ և կին հաւասար իրաւունք ունեն: Երէկ ցանկանում ես, կարող ես գոհել մի որ և ինչ օղիվաճառ կնոջ ծնօտը, բայց դրա համար էլ պէտք է համբերես, եթէ քո կնոջը հաճել է, որ նրա շուրջը քնուկ-կնուկ երեխաները: Միւսիստրովի քո սիրած կնոջ զրկում, բայց մի և նոյն ժամանակ լուռ կաց, եթէ քո կինը զրկում է մի ուրիշին: Այդ պատճառով, ես իրաւունք ունեմ արդեօք նախատելու նրան: Ո՛չ:—Ես հեռացաւ և անցուկարձ էի առնում կնոջս սենեակի դռան առջև: Իմ բոլոր զգացմունքները համարեալ թէ մտած էին այդ բոլորում: Ամեն ինչ ինձանում անշարժ էր, հանդարտ էր, բոլորովին հանդարտ էր: Ես միայն անդարտ ասում էի ինձ. միթէ դու մի և նոյնը չէիր անում: Գու իրաւունք չունես, իրաւունք չունես իմանալու նրան:

Յարմանալ արարած: Նա տանջում էր ինձ իր մեծ հեղութեամբ այնպէս, որ ոչ մի տրուհի սակ տրիւնով, որը իր ամուսնի հետ բաժանված էր, բնակվում էր իր կալուածներում, որովհետեւ աշխարհը ձանձրացրել էր նրան, — դա ժամանակակից փիլիսոփայութիւն էր: Նրան կոչում էին սաստանայ, և իսկապէս նա մի քանի անգամ, փառքի դիմել էր: Ամեն մի խօսքի ժամանակ նա տեղից վեր էր թռչում, իսկ նրա աչքերը վառվում էին, ինչպէս չրջմովի կրակներ: Տարակոյս չը կայ, որ նա զատը պէտք է տանուի տալի, բայց նրա փոխարէն ես վատասակեցի նրա սիրտը: Բայց ես դեռ չեմ արդիւնք տես իմ կնոջս. երբեմն, այդ կնոջ զրկի մէջ գտնված ժամանակ, ես խփում էի աչքերս և աշխատում էի հաւատացնել ինձ, որ չօշափում էի Նիկոլայի երկայն, փափուկ մազերը, և համբուրում էի նրա հեշտախոտութեամբ վառված և տենդային տապից ցամաքած շրթները: Միւսիստր իմ կնոյն հեծում էր թէ սերից և թէ ատելութիւնից, որ ունէր դէպի ինձ: Նրա սիրտը նմանում էր այն ծաղիկներին, որ ծաղկում են չուաքի տակ: Այժմ նա լի էր կատաղի քնքշութեամբ: Հակառակի պէս, որքան աշխատում էր, դարձեալ չէր կարողանում թաղցնել իր զգացմունքները: Մի անգամ նա ինքը տուց ինձ նամակ, որ բերել էր փառքի կազմը իմ սիրտհուց, և այդ միջոցին ծիծաղեց, բայց նրա ծիծաղը ակամայ դուրս պրծաւ, — այդ միջին անգամ անախորժ էր: Ես լքեցի նրան օտարի անչափ սիրոյ համար, իսկ այժմ նա փափագում էր վրէժխնդր լինել, այն մասին, որ ես արհամարհանում էի վարկում նրա

և ինքս անձամբ գնացի խօսելու իմ հակառակ կողմերի հետ: Ո՛ւնեմ եմ գտնում: Մի մանկահասակ տիկնոջ, որը իր ամուսնի հետ բաժանված էր, բնակվում էր իր կալուածներում, որովհետեւ աշխարհը ձանձրացրել էր նրան, — դա ժամանակակից փիլիսոփայութիւն էր: Նրան կոչում էին սաստանայ, և իսկապէս նա մի քանի անգամ, փառքի դիմել էր: Ամեն մի խօսքի ժամանակ նա տեղից վեր էր թռչում, իսկ նրա աչքերը վառվում էին, ինչպէս չրջմովի կրակներ: Տարակոյս չը կայ, որ նա զատը պէտք է տանուի տալի, բայց նրա փոխարէն ես վատասակեցի նրա սիրտը: Բայց ես դեռ չեմ արդիւնք տես իմ կնոջս. երբեմն, այդ կնոջ զրկի մէջ գտնված ժամանակ, ես խփում էի աչքերս և աշխատում էի հաւատացնել ինձ, որ չօշափում էի Նիկոլայի երկայն, փափուկ մազերը, և համբուրում էի նրա հեշտախոտութեամբ վառված և տենդային տապից ցամաքած շրթները: Միւսիստր իմ կնոյն հեծում էր թէ սերից և թէ ատելութիւնից, որ ունէր դէպի ինձ: Նրա սիրտը նմանում էր այն ծաղիկներին, որ ծաղկում են չուաքի տակ: Այժմ նա լի էր կատաղի քնքշութեամբ: Հակառակի պէս, որքան աշխատում էր, դարձեալ չէր կարողանում թաղցնել իր զգացմունքները: Մի անգամ նա ինքը տուց ինձ նամակ, որ բերել էր փառքի կազմը իմ սիրտհուց, և այդ միջոցին ծիծաղեց, բայց նրա ծիծաղը ակամայ դուրս պրծաւ, — այդ միջին անգամ անախորժ էր: Ես լքեցի նրան օտարի անչափ սիրոյ համար, իսկ այժմ նա փափագում էր վրէժխնդր լինել, այն մասին, որ ես արհամարհանում էի վարկում նրա

կրքերի հետ: Երբ որ նա ման էր գալիս, այդ միջոցին նրա շարժումները մէջ երեւում էր մի առանձին անբնական շտապողութիւն: Քնի մէջ յանկարծ աղաղակում էր նա. ցերեկով ծնունդ էր ծառաներին և երեխաներին: Բայց ասում, արան ամեն բան, ինչպէս որ կամենում ես, բայց մտածում եմ, որ մեր կինը պէտք է գոհ լինի մեր արածից: Մեղ մօտ ամուսին այլը չէ վայելում այսպիսի արտօնութիւնը, այլ և կին հաւասար իրաւունք ունեն: Երէկ ցանկանում ես, կարող ես գոհել մի որ և ինչ օղիվաճառ կնոջ ծնօտը, բայց դրա համար էլ պէտք է համբերես, եթէ քո կնոջը հաճել է, որ նրա շուրջը քնուկ-կնուկ երեխաները: Միւսիստրովի քո սիրած կնոջ զրկում, բայց մի և նոյն ժամանակ լուռ կաց, եթէ քո կինը զրկում է մի ուրիշին: Այդ պատճառով, ես իրաւունք ունեմ արդեօք նախատելու նրան: Ո՛չ:—Ես հեռացաւ և անցուկարձ էի առնում կնոջս սենեակի դռան առջև: Իմ բոլոր զգացմունքները համարեալ թէ մտած էին այդ բոլորում: Ամեն ինչ ինձանում անշարժ էր, հանդարտ էր, բոլորովին հանդարտ էր: Ես միայն անդարտ ասում էի ինձ. միթէ դու մի և նոյնը չէիր անում: Գու իրաւունք չունես, իրաւունք չունես իմանալու նրան:

Երբ որ նա ման էր գալիս, այդ միջոցին նրա շարժումները մէջ երեւում էր մի առանձին անբնական շտապողութիւն: Քնի մէջ յանկարծ աղաղակում էր նա. ցերեկով ծնունդ էր ծառաներին և երեխաներին: Բայց ասում, արան ամեն բան, ինչպէս որ կամենում ես, բայց մտածում եմ, որ մեր կինը պէտք է գոհ լինի մեր արածից: Մեղ մօտ ամուսին այլը չէ վայելում այսպիսի արտօնութիւնը, այլ և կին հաւասար իրաւունք ունեն: Երէկ ցանկանում ես, կարող ես գոհել մի որ և ինչ օղիվաճառ կնոջ ծնօտը, բայց դրա համար էլ պէտք է համբերես, եթէ քո կնոջը հաճել է, որ նրա շուրջը քնու

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԻ ԸՆՏԱՆԻՔ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է ԳԻՇԵՐՈՒԿՆԵՐ
պահանջ համար կանանց ուսումնարանները
ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՂԻՆԵՐԻՆ: Հասցէն իմանալ Մանկա-
կան դրամարանի մէջ, Սերգիեւկայա փո-
ղոց:

1—4 (1)

«ԱՐԱՋԻ ՏԱՐԻՆ ԿՏԱՐԻ» ծախվում է
Թիֆլիսում պ. Զաքարիա Գրիգորեանցի և
Կենտրոնական գրադարանային գրադարանում—Բա-
զմում Արժ. Տ. Խորէն Աւագ քահանայ Մի-
գանցի, Նոր-Նախիջևանում արժ. Տ.
Աւագ քահ. Աւարեանցի, Շամախում Պ.
Գրիգորեանցի, Պոլսում Պ. Գրիգորեանցի,
Արթուրում Միգանցի մօտ: Ցանկացողք
կարող են գնել: Գինն է 40 կոպ:

1—3

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 1-ԻՅ ԵՐԵՎԱՆԻՄ ԲԱՅՈՒՆԻՈՒ Է
ԼԵՒՈՆ ԹԻՒՄԵԿԵԱՆՑԻ ՊՐՕ-
ԳԻՄՆԱԶԻԱՆ

Ընդունելութիւնը սկսվում է Օգոստոսի
15-ին. երեկոյցը ընդունվում են գիշերո-
թիկ և երթևեկ. մանրամասն պայմանները
կարելի է իմանալ իւրաքանչիւր օր պրո-
գրամագրայում, Թարխանովսկի փողոցի վրա
ՆԱՀԱՊԵՏ ՄԵԼԻՔՈՎԻ տանը:

1—10

ՊԱՍՏԱՌ (օրց) ՏԱՐԵՈՊՈԼ
եղբայրների գոր-
ծարանական ՊԱՇԵՍԻ մէջ:
Լօրիս-Մէլիքովսկայա փողոց, տ.
Զուբալովի, հոգեոր սեմինարիայի
հանդէպ:
Ստացված է մեծ քանակութեամբ
ՊԱՍՏԱՌ (օրց) 12 կոպէկից
մինչև 5 րուբլ ԲՈՒԼՈ:
Քանակութեամբ զնոգներին Զի-
ճՈՒՄՆ կը լինի:

9—25

ՓԹԵԱՄԲ ԵՄ ՀԱՇԻԱՊԱՀՈՒՄ

Նախկին իտալական և հասարակ մեթոդայով
ՀԱՅՈՑ կամ ՌՈՒՍՍՑ լեզուներով
ԵՐԵՎԱՆԻՄ 7 Ժամից յետոյ ԶԱ-
ՓԱՌՐ ռոճիկով: Հասցէն Զուբալովի
քարվանսարայ, Գասպարեանցի մագաղանում:
Նոյնպէս սովորեցնում են աշակերտներին
ամեն ժամանակ:

Սմբատ Գետատարեանց

«ԱՂԲԻՐ»

Կէս տարվայ բաժանորդագրութիւնը չարու-
նակվում է:
Կէս տարվայ բաժանորդները կը ստանան
նաև № 4—6, որովհետև Հարֆիլդի կեն-
տրոնականը, որ շարունակվելու է հետևալ
համարներում էլ, սկսուել է սպաղարուել
№ 4-ից:
Կէս տարվայ բաժանորդները 2 րուբլի է:
Պօլսում «Աղբիւրին» կարելի է ստորագրուել
«Բուրաստան Մանկանց» հանդիսի խմբա-
գրատանը:

Ի. Ա. ՄԵԼԻՔ-ԲԵԳԼԱՐԵԱՆԻ ՄԱՍՆԱԻՐ ԲԵԱԼԱԿԱՆ ՈՒ- ՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ ՄԷՋ

(ԹԻՖԼԻՍ, ԲԱ-
ՐՈՆՍԿԱՅԱ ՓՈՂՈՑ, ՏՈՒՆ № 10) լրացուցիչ
և ընդունելական քննութիւնները կը սկսվեն
օգոստոսի 23-ին, իսկ ուսումը սկսվում է
1-ին:

Ուսումնարանը ունի չորս սովորական դա-
աստաններ, ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ դասատուն և
ԿԼԱՍԻԿԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ: Աշակերտները ընդուն-
վում են գիշերօթիկ, ճաշով և երթևեկ:

4—5

Նոր Նախիջևանի Սուրբ Խաչ վանուց
Ժառանգաւորաց դպրոցի համար պէտք է
մի ուսուցիչ Ռուսաց լեզուի, Թուրքմու-
թեան և Աշխարհագրութեան տարեկան
300 րուբլի ռոճիկով և ամենայն ինչ պատ-
րաստ:

Հասցէ Նախիչեւանъ на Дону. Поне-
чительский советъ Человѣколюбиваго
Общества.

2—3

ԹՈՅԼՏՈՒՈՒԹԵԱՄԲ

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ՎԵՐԱՏԵՍՉԻ

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ ԹԻՓԼԻՉՈՒՄ

Սօյուսիկ և Բախչէվսկի փողոցների անկիւնում, Աղեքսանդր Ղուրբանեանցի տանը, № 21

Առևտրական կուրսերի նպատակն է մանագրիտական առևտրական կրթութիւն
տալ այն երկու սեռի անձանց, որոնք որ կամենում են իրանց վաճառական գործու-
նեցութեանը նուիրել:

Կուրսերը կունենան երկու բաժին՝ մեծագոյն միալեայ դասընթացքով և փոքրա-
գոյն երկամեայ դասընթացքով:

Աւանդելի առարկայք սղաւ են՝ 1) Առևտրական հետաւութիւն, 2) Առևտրական
Թուրքմութիւն, 3) Հաշուապահութիւն, 4) Առևտրական թղթակցութիւն և 5) Ա-
ռևտրական կանոնադրութիւն:

Ցարեկան վարձը մեծագոյն բաժանման համար 125 րուբլի է. իսկ փոքրագոյնի հա-
մար 75 րուբլ:

Կուրսերի մանրամասն կանոնները և ծրագիրը թէ ուսուցիչն և թէ հայերէն լե-
զուով կարելի է ստանալ ձրիապէս հիմնադրի ընտկարանում, եղբայր Ծովիանովների
առևտրական տան գրասենեակում և «Մշակ» լրագրի խմբագրութեան մէջ:

Օտարաքաղաքացիք, նոյն կանոնները և ծրագիրը ստանալու համար պէտք է գի-
մեն բացառապէս հիմնադրին վերջիշեալ հասցէով:

Ընդունելութիւնը ցանկացողներին համար լինում է ամենայն օր 6 ժամից մինչև 8
կեսօրից յետ: Նոյն ժամանակամիջոցում կարելի է հիմնադրից բացատրութիւն ստանալ
կուրսերին վերաբերեալ բոլոր հարցերի մասին:

Հիմնադիր «Առևտրական կուրսերի» Ս. ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆՑ

Աշակերտների ընդունելութիւնը կը շարունակուի միայն մինչև 15-ն սեպտեմբերի:
5—15 (2)

Սեպտ. 1-ին երևանում բացուելու է

ԼԵՒՈՆ ԹԻՒՄԵԿԵԱՆՑԻ մանաւոր պրօգրիմագրիան:

Պայմանները կարելի է իմանալ հիմնարկից ամեն օր երևանում, Թարխանովսկի
փողոցում, Մելիքովի տանը: Օտարաքաղաքացիք ուղարկելով հիմնարկից մի 7 կոպ.
փոշի մարկա կը ստանան պրօգրիմագրիայի տպած կանոնադրութիւնը:

7—10

Մ. Ն. ՏԵՐ-ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆԻ ՊԱՇԵՍ

ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ՄԱՆՐԱԾԱԽՍ

ԱՐՄԵՆԱՍԿԻ ԲԱԶԱՐ, ԿԱՏՈԼԻԶԵՍԿԱՅԱ ՓՈՂՈՑԻ ԱՆԿԻՆ, ՏՈՒՆ № 13

ՎԻՆԵՆԱՅԻ ԿԱՐԱՍԻՔ, զանազան աթոռներ 35 րուբլուց գիւժիկ, բազկա-
թոռներ 6 րուբլ, գիւժիկներ 12—25 րուբլ, կաշեյի, մանկական աթոռներ և այլն:
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՀԱԿԱՆՆԵՐ, ճանապարհի մահճակալներ, պա-
հարաններ, ծալիղ սամփալներ: Չեմօգաններ 2 րուբլ: 75 կ.—26 րուբլ, սակօ-
յաժ Էձեքի և ուսից կակեղու, ճանապարհի սոմկաներ, ճԱՆԱԿԱՐԷԻ ԱՐԿԱՆ 5
րուբլ 50 կ.—30 րուբլ:

Սամօվարներ, խոհանոցի պղնձէ ամաններ, կօֆէյիկ, թէյամաններ, ութո-
ններ և աղայու գործիք, գերմանական էմալով ամաններ, ԵՐԵՍ ԼՈՒԱՆԱԼՈՒ ՄԱՐ-
ՄԱՐՈՅԻ ամաններ 40 րուբլ, երես լուսնապու պղնձէ և ժեստի ամաններ:

ՊԱՏԻ ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ 9 րուբլ, սուպէտի հայելիներ 2 րուբլ 40 կ.—13 րուբլ, զանազան
մետաղների մոմակալներ 1 րուբլ—15 րուբլ, սեղանի գլխիկներ 4 րուբլ 50 կ. և թանգ,
թէյի գլխիկներ Ֆրանսիայի, մեքսիկայի, ինչպէս և բրիտանական արծաթից աւելի
էժան, քան թէ ուրիշ տեղ, զանալներ, պատառաքաղներ 2 րուբլ—26 րուբլ:

ՎԱՐՇԱՎԱՅԻ ԿՈՇԻԿՆԵՐ կանանց և մարդկերանց, հոլանդներ կանանց և
մարդկերանց, ուսանական և անգլիական պողպատէ և երկաթէ զանալներ, յայտ-
նի գործարաններից, 10,000 հատ անգլիական և գերմանական կողպէքներ
10 կ. և աւելի:

ԲԵՂՈՎԵՐՆԵՐ զանազան տեսակի 3 րուբլ 50 կ.—35 րուբլ, պատրոններ ըկօլիւր-
ների համար, հրացան 6 րուբլ և աւելի, զանազան վեշալիաներ, կշիռքներ: Անգ-
լիական և ամերիկական կէժոնկա 50 կ.—2 րուբլ, արշինը:

Մշտապէս ունենա 10,000 ֆ. թէ՛ Պօլսով եղբայրների, կաֆէ ՄԻՍԵԼՍՈՅԻ,
թէյի համար խմորեղէն Եյնեմի, ԲԵՆԳԱԼԻԻ սիգարետներ, հոտաւէա շուր (Օգը-
կօյն) ծխիղ փոշիք, պուդրա, գիւցիկների սապօն և այլն, աւելի էժան քան թէ
ուրիշ տեղ:

ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ զալանտերէյի զանազան ԱՊԱՐԵՔՆԵՐ, ծխախոտի արկղ,
դրամարկղ, քսակներ, սանդղներ, շապիկներ, լոյկի ձեռնոցներ կանանց, գիւնու-
րական զամշի ձեռնոցներ, գարուս, թելեր, բրոնզի և մարմարիօնի թանաքաման-
ներ, մարմարներ, գրիչներ, մոտիաներ, գրչակթեր, սուրբուշ, փոստի թուղթ,
ծրարներ և այլն:

ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ խցաններ (պրօրկա) հանքային ջրերի, գարեջրի, գի-
նու և գեղատան ապրանքների համար, նոյնպէս և ուրիշ առարկաներ:

Վերե յիշած բոլոր առարկաները ունենա մեծ քանակութեամբ և ստանում են
ԱՐՄԱՍԱՀՄԱՆԻ և ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ գործարաններից անմիջապէս:

Առևտրականներին զիջում և առանձին պայմաններ:
Օտարաքաղաքացիք կարող են գիմել. ТИФЛИСЪ. М. Н. ТЕРЬ-НИКОГОСОВУ.

36—100

ՇՕԿՈԼԱՏ ԵՒ ԴՐԱԺԷ
Ս. ՄԻՈՒ ԵՒ ԸՆԿ.
ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՄՕՍԿՎԱՅԻ ՄԷՋ
Գտնվում է ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ հեռեւեալ մագաղաններում. Գ. Մ. Կօպաձէի,
Ս. Անիկի, Ս. Պ. Ակօպովի, Վ. Ֆ. Սիւսովի, Ե. Ա. Եղիապարովի, Գ. Ա. Բաւադ-
չեկի, Ս. Ա. Ծովիանովի, Յ. Ա. Բաբանսովի, Յ. Ի. Գուրկենովի, Ի. Ա. Եւանդու-
լովի և ուրիշ շատերի մագաղաններում, նոյնպէս և ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ երկրի
միւս բոլոր քաղաքներում:
12—24 (1—15)

ԳԱԼԵՐԵԱ ԱՐԾՐՈՒՆԻ ԴՎՈՐՅՈՎԱՅԱ ՓՈՂՈՑ
ՊԱՇԵՍ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ № 144.
СКЛАДЪ ЕВРОПЕЙСКИХЪ ТОВАРОВЪ
№ 144, ГАЛЛЕРЕЯ АРЦРУНԻ
Ծախվում են. մեծ քանակութեամբ և խիստ էժան, վիենայի ԹՈՒՆԻՔ ֆա-
րիկայի ՄԵԼԵԼԻ ամեն տեսակ, նոյնպէս ՈՍԿԵՉՈՒ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ հայելիների հա-
մար և ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ, լուսանկարների համար ԱԼԲՈՒՄԻ թուղթ, Բէլգիայի ԱՊԱԿԻ-
ՆԵՐ պատուհանների համար, ամեն տեսակի, նոյնպէս ՄԱՐՄԱՐԻՈՆ քար, ԹՈՒ-
ՋԵՍՑ ՄԱՐՄԱՆԵՐ էմալովի ՆԻԹՐԱՑ ԴԱՐԺԱՆ, ՈՍԿԻ և ուրիշ շատ ապրանքներ:

Վերականգնեցնող ՄԱԿ-ՄԱՍ-
ՏԵՐ, մազերը ամրացնող և նրանց
ԲԵԱԿԱՆ ԳՈՑՆԸ վերադար-
ձնող: Գինը 2 րուբլ, 2 շերտ, ՓՈՍՏԱ-
ՅՈՎ ուղարկված 2 րուբլ 49 կոպ.
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ խանութի մէջ
ՍԻ և նոյն տեղը ԽԻՆԱՅԻ
ԻԻՂ, մազերը ամրացնելու հա-
մար, 1 րուբլ ամանը և վրձին գլխա-
ցաւի դէմ ՏՈՒԱԼԷՏ Ի ՍԱ-
ՊՈՆ և հոտաւէա ջրեր և այլն:
33—100